

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב הפקולטה למדעי הרוח והחברה

בית הספר לחינוך תשפ"ד 2023-2024

שם הקורס: מידע ודעת בחברה מקוונת
מס' קורס: 129.2.0423_א' / 129.2.4.4234_ב'
שם המרצה: ד"ר איריס טבק
מועד הקורס: ימי שלישי 14:00-16:00
שעת קבלה: יום ג' 10:00-11:00 בתיאום מראש בבנין 72 חדר 157; במידת הצורך יתואמו פגישות בשעות אחרות ובמיוחד בהיענות למצב לאור המלחמה

יעדי ההוראה:

"חברת המידע המקוונת" הוא מונח שהוטבע לתאר מציאות שבה מידע מרושת או מקוון משחק תפקיד מרכזי ברבדים שונים של החיים. הנגישות הגבוהה למידע, והיכולת לתשאל את 'ד"ר גוגל' בכל רגע שנדרש מעוררים שאלות לגבי יעדים והתנהלות של למידה והוראה בתחומי דעת במערכת החינוך הפורמלית. האם המידע המקוון מייצר את הצורך בלמידת וזכירת תכנים ספציפיים? מהן המיומנויות הנדרשות לניצול מושכל של המשאבים המקוונים, והאם מערכת החינוך מטפחת מיומנויות אלה? האם מדובר במיומנויות גנריות או תלויות הקשר, תוכן או תחום דעת? מה מקומן של תכניות לימוד מבוססות תחומי דעת בחברת המידע המקוונת? האם מערכת החינוך צריכה לקחת בחשבון את השינויים המתחוללים בעולם העבודה ואת מגמת העלייה בלמידה לא פורמלית ברשת? בקורס זה נדון בשאלות הללו על רקע מטרות חינוך וההבדלים במטרות הידע ותהליכי הבניית הידע הקיימים בין תחומי דעת שונים. נתייחס לאתגרים שונים, כמו ההקשר החברתי-תרבותי של הלומדים ושל תחומי הדעת, כמו מעמדם של מדעי הטבע לעומת מדעי הרוח, ומעמדו של תחום המתמטיקה כגורם מעריך ומסנן במערכת החינוך.

פרשיות לימודים:

- אוריינות אקדמית ואוריינות יומיומית
- אוריינות מולטימודלית ותהליכי הבנת מקורות מרובים
- מעמד הוראת תחומי דעת בחברת המידע (דוגמאות יתמקדו בעיקר במתמטיקה, מדעים והיסטוריה)
 - האם נדרשים שינויים במטרות למידת תחומי דעת
 - כיצד התנהלות החברה משפיעה על למידה והוראה בתחומי דעת
 - אתגרים ייחודיים של תחומי דעת שונים
 - האם וכיצד ניתן ליצור זיקה חזקה יותר בין חיי היומיום ולמידה והוראה בבתי ספר
- שימוש במידע מקוון בעידן פוסט-אמת

דרישות והרכב ציון הקורס

מטלות ביניים	35%
עבודה מסכמת	65%
סה"כ	100%

הערה: הכוונה היא שהקורס יתקיים ברובו פנים-אל-פנים בקמפוס, אבל, ייתכנו מפגשים מקוונים וכן ייתכנו שינויים באופן ההוראה בהתאם לגורמים שונים כמו מצב בטחוני, מצב קורונה ובכפוף להחלטות הממשלה, האוניברסיטה ולשיקול דעת בית הספר. שינויים באופן ההוראה לא ישנו את הרכב הציון.
הקורס יפעל בהתאם למתווה החזרה ללימודים של אב"ג <https://www.bgu.ac.il/standarts/iron-swords/mitve> כולל התאמות כנדרש

רשימה ביבליוגרפית:

- Allen, A., & Allen, H. (2010). The Answer to Overcoming Math Anxiety: Student's Perceptions. *Articles évalués/Refereed Papers*, 21, 15.
- Bacon, C. K. (2018). Appropriated literacies: The paradox of critical literacies, policies, and methodologies in a post-truth era. *education policy analysis archives*, 26. doi: 10.14507/epaa.26.3377
- Bain, R. B. (2005). "They Thought the World Was Flat?" Applying the Principles of How People Learn in Teaching High School History.
- Barzilai, S., & Chinn, C. A. (2018). On the goals of epistemic education: Promoting apt epistemic performance. *Journal of the Learning Sciences*, 27(3), 353-389. doi: 10.1080/10508406.2017.1392968
- Bransford, J. D., & Donovan, M. S. (2005). How students learn: History, mathematics, and science in the classroom: Washington, DC: National Academies Press.
- Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), 314-317. doi: 10.1126/science.1230855
- Lampert, M. (1990). When the problem is not the question and the solution is not the answer: Mathematical knowing and teaching. *American Educational Research Journal*, 27(1), 29-63.
- Lonning, R. A., DeFranco, T. C., & Weinland, T. P. (1998). Development of theme-based, interdisciplinary, integrated curriculum: a theoretical model. *School Science and mathematics*, 98(6), 312-319.
- Osborne, J., Simon, S., & Collins, S. (2003). Attitudes towards science: a review of the literature and its implications. *International journal of science education*, 25(9), 1049-1079.
- Pajares, F. (1996). Self-efficacy beliefs in academic settings. *Review of Educational Research*, 66(4), 543-578.
- Penuel, W., & O'Connor, K. (2017). From designing to organizing new social futures: Multiliteracies pedagogies for today. *Theory Into Practice*, 57. doi: 10.1080/00405841.2017.1411715
- Pintrich, P. R., Marx, R. W., & Boyle, R. A. (1993). Beyond cold conceptual change: The role of motivational beliefs and classroom contextual factors in the process of conceptual change. *Review of Educational Research*, 63(2), 167-199.
- Roeser, R. W., Peck, S. C., & Nasir, N. S. (2006). Self and Identity Processes in School Motivation, Learning, and Achievement.
- Sandoval, W. A. (2005). Understanding students' practical epistemologies and their influence on learning through inquiry. *Science Education*, 89(4), 634-656.
- Seixas, P. (1994). A discipline adrift in an "integrated" curriculum: History in British Columbia schools. *Canadian Journal of Education/Revue canadienne de l'éducation*, 19(1), 99-107.
- Stevens, R., Wineburg, S., Herrenkohl, L. R., & Bell, P. (2005). Comparative understanding of school subjects: Past, present, and future. *Review of Educational Research*, 75(2), 125-157.
- Wineburg, S., & McGrew, S. (2016). Why students can't google their way to the truth. *Education Week*, 36(11), 22.